

I DETTA NYHETSREVE

- Välkommen till det tolfte nyhetsbrevet!
- Thomas Ekman har ordet
- Ny arbetsgrupp ska arbeta med robusthet, tillgänglighet och kvalitet i praktiken
- Bredbandskoordinatorer snart på plats
- Nya föreskrifter om bredbandsstöd i Landsbygdsprogrammet
- Bredbandsbåten
- Projekt om anläggningstekniker
- Bredband i politiken
- Fiberhandboken 2.0
- Intervju med Jonas Jernberg på Länsstyrelsen i Östergötland

Välkommen till det tolfte nyhetsbrevet!

Ingen halvtidsvila för Bredbandsforum

Bredbandsstrategi för Sverige lanserades hösten 2009 och blickade fram till 2020. När Bredbandsforum startade på våren 2010 var bredbandsfrågan inte i fokus. Ungefär 40 procent av hushållen hade tillgång till snabbt bredband och bara ett fåtal kommuner hade en strategi för arbetet.

Vi är nu drygt halvvägs och mycket har hänt. Bredband och bredbandstjänster är på ett helt annat sätt aktuellt i debatt och verksamhetsutveckling. Marknaden har investerat stora summor, och tillgången till snabbt bredband har stigit till 61 procent. Bredbandsforum är etablerat som ett arbetssätt för samverkan för bredband i hela landet.

Så här i halvtid ser regeringen över Bredbandsstrategin utifrån utvecklingen och kommande utmaningar. Strukturerad samverkan som metod används nu också på lokal nivå i bynäsforum och regionalt genom det arbete som nu startas upp med Regionala Bredbandskoordinatorer. Även om utvecklingen gått framåt så har vi långt kvar. Vi ser därför fram emot fortsatt samverkan för bredband i hela landet.

Nils Hertzberg

chef Bredbandsforum

Thomas Ekman har ordet

Marknaden behöver samverka tätare

Tele2 bygger för fullt. Vi har lovat våra kunder att inom ramen för

Net4Mobility-samarbetet bygga ut 2G- och 4G-nätet så att vi i slutet av 2016 kan erbjuda en yttäckning på 90 procent. På så sätt skapar vi både

bättre täckning för röst-samtal och snabbare och stabilare surfupplevelse i mobilnätet.

Vi har kommit en bra bit på vägen. Nya basstationer har byggts på en rad olika platser i landet. På flera orter som tidigare har varit helt eller delvis utan 2G-/4G-täckning kan våra kunder idag surfa med samma hastigheter som storstadsborna. Jämfört med 2012 har vi i exempelvis Jämtlands län ökat yttäckningen för 2G/4G med 40 procent. I Västerbottens län har vi ökat yttäckningen med närmare 75 procent, och i Norrbottens län med hela 160 procent. Sedan projektstarten 2014 har Net4Mobility byggt och driftsatt 610 nya basstationer.

Parallellt med detta bygger Tele2 – också inom ramen för Net4Mobility-samarbetet med Telenor – nya basstationer i enlighet med täckningskravet i

Net4Mobilitys tillstånd i 800 MHz-bandet. Inom detta specifika projekt har Net4Mobility sedan starten 2012 byggt och driftsatt 170 nya basstationer. Och fler basstationer ska det bli. Men vi kan inte göra det själva.

Avgörande för vår förmåga att bygga ut de mobila bredbandsnäten i den takt vi vill är exempelvis elbolagens kraftleveranser, kommunernas handläggning av bygglovsansökningar och de kommunala stadsnätens leverans av fiber. Av denna anledning är en tätare samverkan mellan såväl privata aktörer som mellan privata och offentliga aktörer nödvändig. En annan grundläggande förutsättning för fortsatt mobilnätutbyggnad är att konkurrensen om slutkunderna inom både tätort och på landsbygd sker på lika villkor utan att snedvridningar skapas av vare sig kommersiella eller kommunala aktörer.

I dessa sammanhang kan och bör Bredbandsforum spela en aktiv roll.

Thomas Ekman

VD Tele2 Sverige och ledamot i Bredbandsforums styrgrupp

Ny arbetsgrupp ska arbeta med robusthet, tillgänglighet och kvalitet i praktiken

Bredbandsforums styrgrupp har tillsatt Praktikfallsgruppen.

Vi blir alltmer beroende av olika digitala tjänster som levereras över bredbandsinfrastruktur. Tillgång till robust bredbandsinfrastruktur av god kvalitet liksom säkra och tillförlitliga digitala tjänster över denna infrastruktur är viktiga förutsättningar för ett hållbart samhälle. Hur kan vi säkerställa att infrastrukturen är sådan att de digitala tjänsterna kan ha den funktionalitet som olika verksamheter behöver? Hur får vi reda på vilken kvalitet på infrastruktur som behövs utifrån olika verksamheter, och hur säkerställer vi att infrastrukturen håller den nivån? Vem ansvarar för det och vem finansierar det?

Målet med Bredbandsforums arbetsgrupp *Praktikfallsgruppen* är att genom ett eller två praktikfall avseende digitala tjänster bidra till pågående utveckling genom att:

- synliggöra behov av och möjligheter med framtidssäkert bredband för användare och aktörer i det valda praktikfallet,
- öka kommunikationsutbytet dem emellan bl.a. i olika vägval kring robusthet, tillgänglighet och kvalitet samt
- koppla vägledning m.m. till verkligheten och identifiera samt lyfta fram eventuella behov av ytterligare vägledning, tolkning eller liknande av begreppen robusthet, tillgänglighet och kvalitet för att säkra leverans av den eller de aktuella tjänsterna.

Under ledning av [Anne-Marie Fransson](#) ska arbetsgruppen under perioden oktober 2015 - februari 2016 visa behovet av framtidssäkert bredband och hur begrepp som robusthet, tillgänglighet och kvalitet kan hanteras i praktiken.

[Läs mer om arbetsgruppen på Bredbandsforums webbplats](#)

Bredbandkoordinatorer snart på plats

Alla län har nu rekviderat medel för att tillsätta koordinatorer

I maj 2015 beslutade regeringen om ge alla län erbjudande och finansiering för att kunna tillsätta en regional bredbandskoordinator. Beslutet gäller för perioden 2015-2020 och syftet är att bredbandskoordinatorerna ska arbeta för bredbandsutbyggnad i det egna länet, men också för länsöverskridande samarbeten. Koordinatorerna ska fungera som en kontaktpunkt för bredbandsfrågor i länet för både offentliga och privata aktörer. De ska även stödja och främja kommunernas arbete med

bredbandsfrågor, samt det arbete som bedrivs av landets fiberföreningar.

För att stödja bredbandskoordinatorerna inrättades även ett nationellt sekretariat på Bredbandsforums kansli. Det nationella sekretariatet ska tillhandahålla ett nätverk för bredbandskoordinatorerna samt ansvara för koordinatorernas kompetensutveckling.

Erbjudandet om att tillsätta en koordinatorsfunktion är riktad till den organisation som har det regionala utvecklingsansvaret i länet. I fyra län (Norrbotten, Stockholm, Västerbotten och Västernorrland) är det länsstyrelsen som har det regionala utvecklingsansvaret, i övriga län erbjuds landsting, kommun- eller samverkansorgan att upprätthålla funktionen.

Samtliga län har rekvirerat medel för att tillsätta en koordinatorsfunktion och under hösten pågår rekrytering av bredbandskoordinatorer i alla län.

På det nationella sekretariatet arbetar sedan i augusti Åsa Möller och Kristina Lindbom. Under hösten arbetar sekretariatet främst med att kartlägga nuläget i länen, identifiera behov och förväntningar samt att ta fram information och kompetensstöd till bredbandskoordinatorerna. En viktig del är att träffa berörda aktörer både i länen och på nationell nivå och i september har sekretariatet bland annat medverkat på Stadsnätetsföreningens bredbandsbåt och på ett möte i Länsamverkan bredband. I mitten av oktober har sekretariatet bjudit in till möten med de regionala bredbandskoordinatorer som redan är tillsatta. Ett större uppstartsmöte, med samtliga regionala bredbandskoordinatorer, är planerat till i början av 2016.

Nya föreskrifter om bredbandsstöd i Landsbygdsprogrammet

Beslut om nya föreskrifter om stöd den 15 oktober

Jordbruksverket är nu klara med den nya föreskriften för stöd till bredband inom landsbygdsprogrammet. Planen är att Jordbruksverket kommer att fatta beslut om föreskrifterna den 15 oktober. Föreskriften träder ikraft samma dag, vilket i sin tur innebär att länsstyrelserna kan börja besluta om pengar till projekten. Information om bredbandsstödet uppdateras kontinuerligt på Jordbruksverkets hemsida, www.jordbruksverket.se/bredband

Bredbandsbåten

Mer än 500 personer deltog på Svenska Stadsnätetsföreningens konferens Bredbandsbåten som ägde rum i september.

På bilden: Per Fröling berättar om SSNfs regionaliseringsarbete

Bredbandsbåten erbjöd ett smörgåsbord av intressanta presentationer och workshops och ämnena täckte in flera aktuella bredbandsfrågor, från trendspaning om digitalisering och robotik till upphandlingsjuridik, anläggningstekniker och kommunernas roll. Från Bredbandsforum deltog Åsa Möller och Kristina Lindbom som höll en workshop om länens nya regionala bredbandskoordinatorer.

- Workshopen gav oss bra återkoppling som vi har nytta av nu när vi startar upp det nationella sekretariatet för bredbandskoordinationer. Bredbandsbåten är verkligen ett bra tillfälle att träffa stora delar av branschen, säger Kristina Lindbom.

Samverkan var ett återkommande tema då flera workshops handlade om kommunernas roll för bredbandsutbyggnad och betydelsen av regional samordning, betydelsen av kommunpolitikerns engagemang och om SSNfs regionaliseringsarbete.

[Ta del av bilder och presentationer från konferensen på SSNfs webbplats](#)

Projekt om anläggningstekniker

Post- och telestyrelsen har startat projektarbetet med att etablera en miniminivå för fiberanläggning

Beroendet av bredband ökar i hela samhället. Den fiberinfrastruktur som byggs idag kommer samhället att vara beroende av under en lång tid framöver, den måste därför vara robust, driftsäker och anläggas kostnadseffektivt. Detta medför ett stort behov av fortsatt arbete med att öka kunskapen om verksamhetens beroende av bredband samt hur man tekniskt upphandlar, kravställer och anlägger robusta bredbandsnät på ett enhetligt sätt.

Projektet Robust fiberanläggning syftar till att etablera en miniminivå vid byggnation av fibernät genom att öka kunskapen för alla som arbetar inom området.

För att projektet ska få tillräckligt genomslag är det initierat av PTS och baseras på Bredbandsforums arbetsgrupp "Robusthet II". Projektet ska drivas med stöd av övriga branschaktörer som exempelvis nätägare, materialleverantörer, entreprenadföretag som förlägger fiberinfrastruktur, tillverkare av anläggningsmaskiner, aktörer för hantering av utbildning och certifikat för företag och individer.

Projektet påbörjas 1 september och kommer att pågå under hösten och hela 2016.

Foto: Mikael Sleman

Tre delprojekt i samverkan

Projektet kommer att genomföras i tre olika delprojekt och görs i samverkan med branschens aktörer. De olika delprojekten är:

Vägledning för anläggning av fiberoptiska bredbandsnät

Här handlar det om att sammanställa de rekommendationer som redan finns i dag till en tydlig vägledning för byggnation av noder och fibernät. Vikten av en gemensam samsyn kring detta är vital.

Vägledning för metodval och förläggningsteknik

Denna del handlar om själva förläggningen och schaktarbetet där projektet kommer att sammanställa en rekommendation för olika förläggningstekniker beroende på markförhållanden och möjligheter.

Fiberanläggningscertifiering

Den tredje delen ska säkerställa att framtagna material används och att kompetens finns hos företag och medarbetare genom ett certifieringsförfarande. Ett entreprenadföretag ska kunna certifiera sig specifikt för anläggning av fiberinfrastruktur. Dessutom ska den personal som jobbar som maskinförare få särskild kompetens kring exempelvis styrd borring, fräsning, plöjning med mera samt certifiera sig inom vald metod.

För att resultaten i dessa tre delprojekt ska fungera över tid knyts säcken ihop genom att etablera en förvaltningsorganisation där branschen ansvarar för att hålla materialet levande över tid.

Du som önskar ställa frågor eller få mer information om projektet kan göra det till nedanstående kontakt: robustfiber@pts.se

Bredband i politiken

Bredband i regeringsförklaringen och budget

Regeringen valde att ta med satsningarna på bredband i regeringsförklaringen när riksdagen öppnades. I budgetpropositionen för 2015 framhålls också att tillgång till bredband med hög överföringshastighet är en central faktor för att stimulera nya affärs- och tjänstmöjligheter, tjänster och innovationer. Exempel på områden är vård-, omsorgs- och andra välfärdstjänster.

Regeringen konstaterar att marknaden investerade över 10 miljarder kronor i bredbandsutbyggnad under 2014 och därmed står för huvuddelen av alla investeringar i bredbandsinfrastruktur.

För att stimulera utbyggnaden av bredband med hög överföringshastighet i de områden som riskerar att halka efter, och för att uppnå regeringens bredbandsmål, finner regeringen att samordningen mellan olika aktörer behöver stärkas. Utöver satsningar på bredbandsstöd lyfter regeringen satsningen på s.k. regionala bredbandskoordinatorer. Regeringen skriver vidare att Bredbandsforums verksamhet fortsatt kommer vara en viktig funktion för nationell samordning i syfte att öka förutsättningarna för utbyggnad av och tillgång till bredband med hög överföringshastighet i hela landet.

[Ladda ner budgetpropositionen för 2016 på regeringens webbplats](#)

Fiberhandboken 2.0

Reviderad version med nya och uppdaterade mallar

[Coompanion](#) har uppdaterat Fiberhandboken och lanserat version 2.0. I den omarbetade handboken har bland annat anpassade och redigerade texter och bilagor. Hela handboken är genomarbetad på nytt. Handboken är även anpassad efter goda exempel som finns ute i verkligheten. Dokument som stadgar, anslutningsavtal och markupplåtelseavtal har förbättrats och det finns ett överlåtelseavtal av andel för de som säljer sina fastigheter. Förutom detta finns dokumenten i redigerbart format på Byanätsforums webbplats.

[Klicka här för att ladda ner Fiberhandboken 2.0](#)

Intervju med Jonas Jernberg på Länsstyrelsen i Östergötland

Foto: Mikael Sleman

På Länsstyrelsen i Östergötland har man länge arbetat med att samordna bredbandsutbyggnaden i länet. En vass regional bredbandsstrategi med konkreta mål som också följs upp löpande är ett exempel på vad intervjuobjektet Jonas Jernberg arbetar med.

Hej Jonas! Vad innebär ditt jobb på länsstyrelsen?

Mitt arbete innebär, förutom stödhandläggning, att arbeta utifrån länets bredbandsstrategi. Konkret innebär detta att underlätta för en regional samverkan,

hålla kontakt med kommuner och nätägare samt att aktivt följa utvecklingen.

Hur ser ert upplägg ser ut när det gäller bredbandsamverkan i länet? Hur arbetar ni med marknadsaktörer och kommuner?

I och med de nationella målen gällande bredbandsutbyggnaden som kom 2009, och den första vändan med stödmedel via landsbygdsprogrammet, så såg vi ett behov att ta ett helhetsgrepp. Vi tittade på vad målen innebar för oss och insåg snabbt att de stödmedel som då fanns inte skulle kunna ge en måluppfyllelse. När vi 2013 hade en regional bredbandsstrategi klar så formerade vi RFIT – vårt regionala forum för IT-infrastruktur. Vi hade tidigare genomfört ett antal kommunövergripande projekt och tyckte att diskussioner och resonemang som fördes där skulle tjäna på att föras på regional nivå och då med ett brett deltagande från i länet viktiga aktörer.

Själva forumet är informellt och vårt främsta mål med det är egentligen bara att man ska kunna träffas för att informera varandra och då bygga upp ett förtroende mellan oss i avsikt att då få det viktiga samarbetet utanför själva RFIT att fungera bra. Vi själva tycker också detta blivit en bra plattform för oss att nå ut med information kring våra stödmedel. Vid behov diskuterar vi även remisser och olika förslag som vi har att ta ställning till.

De som deltar är kommuner och nätägare. Nätägare kan här då båda vara nationella marknadsaktörer och stadsnätbolag. Detta kan dock bidra till att den öppenhet som vi eftersträvat får stryka något på foten.

I många sammanhang lyfts det fram att det är viktigt att få med politikerna i arbetet med bredbandsfrågor. Hur har ni jobbat med det?

Vi har under nu många år varit noga med att inte se detta som enbart en fråga om nätbyggnation på landsbygden utan har framhållit vikten av att göra tekniken tillgänglig för att kommunen ska kunna utvecklas på ett positivt sätt och då både på landsbygd och i områden som är mer tätbefolkade. Allt eftersom

insikten om detta ökat har också politikernas vilja att aktivt bidra ökat.

Det är viktigt att i olika sammanhang påpeka vikten av en god IT-infrastruktur. I RFIT är vissa politiker med, vilket vi är glada över, men förutom det så informerar vi dels via informationsbrev till kommunerna och dels via separata kommunbesök diskuterat frågan.

Vad har ni för mål för bredbandstillgången i Östergötlands län och vad ser du som de största utmaningarna för att nå målen?

De mål som vi satt regionalt är, förutom de nationella målen om 90 procent, att all kommunal verksamhet och alla tätorter och småorter ska ha tillgång till robust och redundant nät med möjlighet till 100 Mbit/s. Här försöker vi ihop med kommunerna identifiera vilken orter som idag saknar detta och hur vi kan arbeta för att uppfylla målet.

I vår strategi har vi ett antal framgångsfaktorer som vi identifierat. Som exempel kan nämnas:

- Ökad anslutning av fler- samt enfamiljshus i större tätorter
- Fortsatta marknadsinvesteringar i de områden som bedöms lönsamma samt
- Offentliga aktörers förmåga till samverkan med och stödjande av markandens aktörer i områden där dessa vill agera.

I och med att stödmedlen för landsbygden är så försenade så har vi under 2014 -15 fokuserat mer på tätorterna.

Vad gör ni i Östergötland som kan fungera som inspiration för andra län?

Måluppfyllelse är det främsta kvittot och det finns län och regioner som nått längre än oss. Men förutsättningarna, t.ex. vad gäller aktörer och deras kapacitet, skiljer mellan länen. Jag tycker att vi nu är på väg mot fler aktörer satsar här. Kommuner och län och också tidigare gjort olika ställningstaganden gällande t.ex. koptarnätet och fibernäten vilket spelar roll än idag. Vi under en lång tid haft bra kontakt med

”våra” stadsnät och de har i stor utsträckning bidragit till vår kunskap och analyser kring olika modeller för stöden.

Vid önskemål så bistår vi med underlag till kommuner för att de ska kunna ta fram IT-infrastrukturprogram och egna behovsanalyser. För att vi ska kunna ha så bra underlag som möjligt så har stadsnäten varit oerhört hjälpsamma med information om tillgång till nät. Men vi har sett att detta bidragit till en viss obalans då några kommuner inte har några egna nät eller något stadsnät. Därför har vi arbetat med att även etablera en bättre kontakt med nationella marknadsaktörer.

Du kan läsa mer om Länsstyrelsen i Östergötlands arbete på bredbandsområdet och ta del av den regionala bredbandsstrategin på [Länsstyrelsens webbplats](#).

Om Bredbandsforum

Bredbandsforum är en del av regeringens bredbandsstrategi. Forumet främjar samverkan kring bredbandsutbyggnad.

Mer information om strategin och forumet finns på www.bredbandsforum.se

Om nyhetsbrevet

I nyhetsbrevet samlar Bredbandsforums kansli nyheter om arbetet med att ge Sverige bredband i världsklass utifrån Bredbandsforums arbete och resultat.

Har du fått nyhetsbrevet från kontakt@bredbandsforum.se?

Vill du inte ha det framöver vänligen hör av dig till kontakt@bredbandsforum.se

Har du fått nyhetsbrevet från någon annan än kontakt@bredbandsforum.se?

Vill du ha kommande nyhetsbrev direkt från bredbandsforum vänligen hör av dig till kontakt@bredbandsforum.se

